

Sto godina Hrvatskoga geološkog instituta

Geološki podaci su temelj za izvođenje mnogih projekata kao što su opskrba vodom, gradnja prometnica, urbanističko planiranje, zaštita voda i tala te cjelokupnog okoliša

U 2009. godini navršava se 100. obljetnica osnutka Hrvatskoga geološkog instituta u Zagrebu. Tim povodom tijekom cijele godine održavat će se različite svečanosti i akcije. Središnja svečanost bit će 3. srpnja jer je upravo toga dana prije stotinu godina Naredbom koju je u ime Zemaljske vladе kraljevina Hrvatske i Slavonije 3. srpnja 1909. godine potpisao barun Pavao Rauch ustrojeno Geologijsko povjerenstvo za kraljevine Hrvatsku i Slavoniju. U Naredbi je navedeno da je zadatak Povjerenstva »...proučavati montanogeološke, dotično agrogeološke prilike Hrvatske i Slavonije, a rezultate publicirati u obliku odnosnih karata s odgovarajućim tekstom«. Najzaslužniji za osnivanje Geologijskog povjerenstva i njegov prvi ravnatelj bio je prof. dr. Dragutin Gorjanović-Kramberger.

U povodu obljetnice priredit će se stalna izložba geološke građe Hrvatske, koja će s uzorcima stijena i multimedijalnom prezentacijom biti postavljena u zgradi Hrvatskoga geološkog in-

stituta u Sachsovoj ulici 2 u Zagrebu. Između ostalog, Hrvatski geološki institut će u suradnji s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa svim osnovnim i srednjim školama u Hrvatskoj darovati Geološku kartu Republike Hrvatske u mjerilu 1:300.000 s odgovarajućim tumačem.

Današnja glavna djelatnost Hrvatskoga geološkog instituta je izrada geoloških karata Hrvatske, istraživanje mineralnih sirovina, podzemnih voda i inženjersko-geoloških karakteristika terena te zaštita geološke baštine. Na ostvarivanju tih zadataka u Institutu sada radi 66 znanstvenika i istraživača te 12 znanstvenih novaka. U Institutu je izrađen i Geološki informacijski sustav (GEOLIS) za prikupljanje, obradu i pohranu raznovrsnih geoloških podataka i u digitalnom obliku. Institut surađuje s mnogim srodnim institucijama, organizacijama i fakultetima u zemlji i inozemstvu, sudjeluje u više međunarodnih istraživačkih projekata i član je udruženja Geoloških službi Europe (EuroGeoSurveys). (A. Č.)

Forezičari pronašli oca suvremene astronomije

Rezultati DNK istraživanja napokon su pružili konačan odgovor o posljednjem počivalištu Nikole Kopernika. Taj slavni astronom bio je kanonik u sjevernopoljskom gradu Fromborku te se nagađalo da se njegovi ostaci nalaze među sedamdesetak kostura položenih u katedralskim kriptama. Odabravši po starosti odgovarajuće kosti, policijski su forezičari rekonstruirali izgled pokojnika te pronašli jedana koji je odgovarao Kopernikovu portretu. Njegov DNK su usporedili s dvije vlasice kose pronađene u knjizi »Calendarium Romanum Magnum« iz sveučilišta Uppsala u Švedskoj. Knjiga, za koju se znalo da je godinama bila u Kopernikovu vlasništvu, dospjela je ondje nakon švedsko-poljskih ratova. Analiza je pokazala da je riječ o istoj osobi te od sada svi astronomi koji žele odati počast ocu suvremene astronomije znaju točno kamo trebaju poći. (K. B.)

Kopernikove tvrdnje da Zemlja kruži oko Sunca izazvale su uzburu u crkvenim krugovima pa je papa 1616. zabranio njegovo učenje